

1047.0
1004

Stichting voor Bodemkartering
Staringgebouw
Wageningen
Tel.08370-19100

STARINGGEBOUW

Rapport nr. 1141

TRACE RIJKSWEG 50 - NATUURGEBIED VOSSENBROEK

Soort en samenstelling van het veen

door: Ing. H. Kleijer en
Ing. H.J.M. Zegers

Wageningen, februari 1974

15N 191016-01

N.B.: Gegevens uit dit rapport mogen zonder toestemming van de Stichting voor Bodemkartering uitsluitend door de opdrachtgever worden vermenigvuldigd of in andere publikaties worden overgenomen.

11 MAART 1974

I N H O U D

	<u>Blz.</u>
<u>Voorwoord</u>	4
1. <u>Inleiding</u>	5
1.1 Ligging	5
1.2 Doel van het onderzoek	5
1.3 Werkwijze	5
2. <u>Soort en samenstelling van het veen</u>	6
 <u>AFBEELDING:</u>	
1. Situatiekaart, schaal 1 : 25 000	5

VOORWOORD

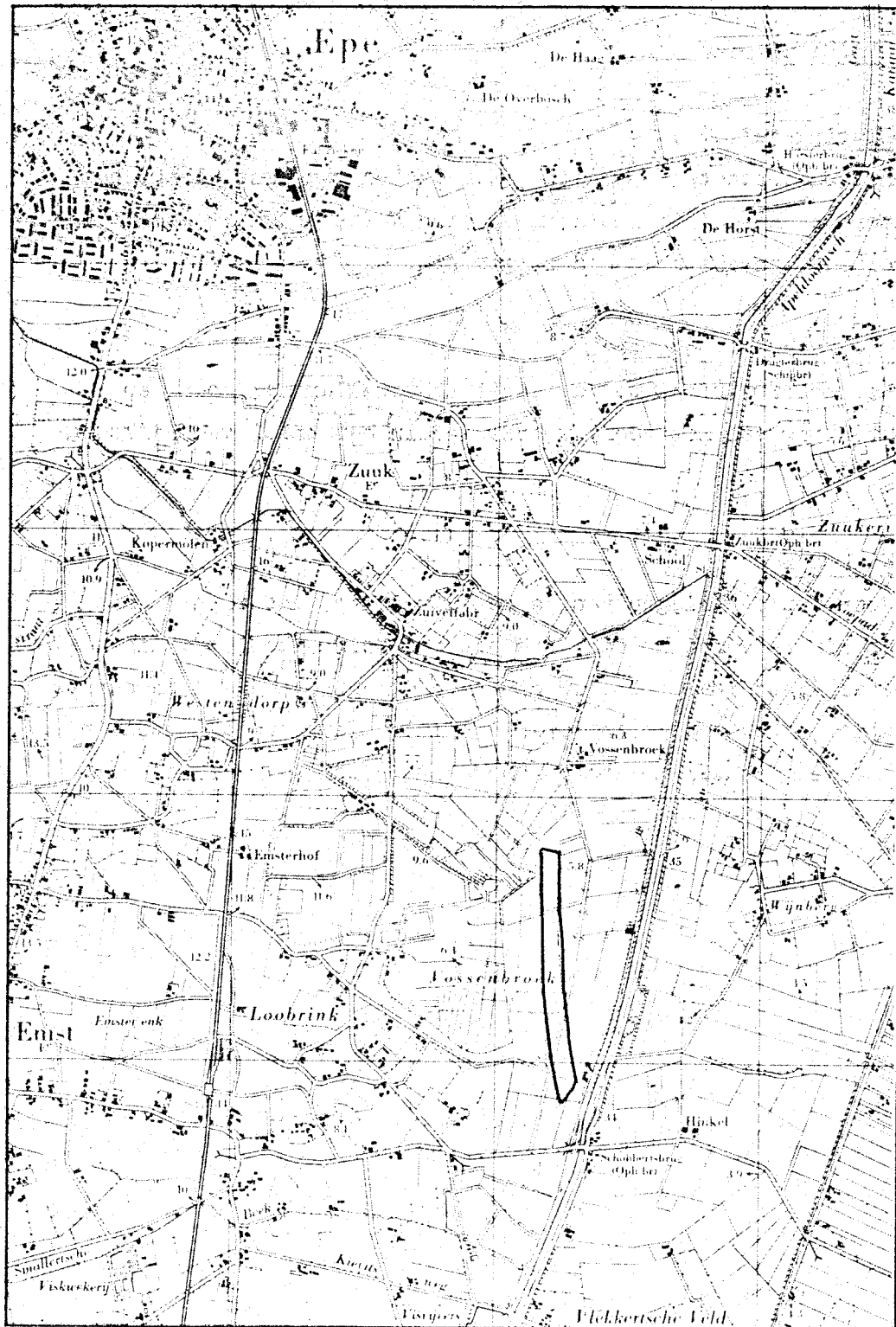
In opdracht van de Hoofdingenieur van Rijkswaterstaat (arrondissement Zutphen) werd een onderzoek uitgevoerd naar de soort en de samenstelling van het veen in het natuurgebied Vossenbroek, gelegen ten oosten van Emst in de gemeente Epe.

Het veldwerk werd verricht door Ing. H. Kleijer, onder coördinatie van Ing. H.J.M. Zegers.

De leiding van het onderzoek had Ir. G.J.W. Westerveld.

DE WND.-DIRECTEUR,

Ir. R.P.H.P. van der Schans.

Schaal 1:25000 (Top. krt 27 D)

Afb. 1 Situatiekaart

1. INLEIDING

1.1 Ligging (afb. 1)

Het onderzochte gebied ligt ten oosten van Emst, langs het Apeldoornsch Kanaal in het natuurgebied Vossenbroek, gemeente Epe. De gronden zijn als grasland in gebruik.

1.2 Doel van het onderzoek

Het onderzoek had ten doel het vaststellen van soort en samenstelling van het veen, voorkomend in het tracé van Rijksweg 50.

1.3 Werkwijze

Voor het verkrijgen van de benodigde gegevens zijn in het tracé boringen verricht teneinde het aanwezige veen en weinig materiaal (materiaal met meer dan 15 % organische stof) in eerste instantie te beoordelen op verschillen in soort en samenstelling. Daarna is een aantal monsters genomen voor een nader onderzoek.

2. SOORT EN SAMENSTELLING VAN HET VEEN

Volgens de pollenanalyse komen er in het veen dat in het tracé van de Rijksweg voorkomt, hoofdzakelijk *Alnus* (els)-pollen voor. De datering wijst uit dat het veen is gevormd vanaf \pm 5500 v.Chr. tot heden, d.w.z. tot het land in cultuur (grasland) is gebracht. Gedurende die periode groeiden hier: zegge, riet, bladmossen, elzen en berken, die te zamen de nu aanwezige veenlaag hebben gevormd. Deze veenlaag heeft na determinatie de volgende samenstelling:

- *Carex* nootje (zegge-zaadje)
- *Carex* radicellen (zegge-wortelresten)
- *Phragmites* (riet)
- Hypnaceae-blaadjes (een bladmos)
- Hout (els en berk).

Deze samenstelling van het veen wijst erop dat het gegroeid is in een matig voedselrijk (mesotroof) tot voedselrijk (eutroof) milieu. Hypnaceaeëenveen komt voor op plaatsen, die vroeger lager in het terrein lagen (dobben) of in het stroomgebied van een al dan niet meer bestaande waterloop.

Het Vossenbroek is een laagte in het landschap dat vroeger waarschijnlijk een meertje (dobbe) is geweest, waar het water van de Grift, die nu vlak naast het Apeldoornsch kanaal ligt, doorgestroomd heeft. Dit meertje is geheel dichtgegroeid en verland en is momenteel als grasland in gebruik.

Op het laboratorium van de Stichting voor Bodemkartering is een drietal monsters onderzocht. Deze monsters zijn genomen van drie verschillende bodemlagen zoals die binnen het tracé van de Rijksweg voorkomen.

De analysesresultaten zijn:

bemonsterde laag	pH-KCl	hoofdbestanddelen in % van de grond			fractieverdeling in % van de minerale delen	
		org. stof	< 50 μ m (leem)	> 50 μ m ¹⁾ (zand)	< 50 μ m (leem)	> 50 μ m (zand)
veraarde bovenlaag (\pm 30 cm)	4,98	58,9	3	38,1	7,3	92,7
onveranderde veenlaag onder de bovenlaag	4,90	83,0	4,3	12,7	25,3	74,7
de overgang van het veen naar het zand (\pm 30 cm)	5,10	22,5	23,3	44,2	34,5	65,5

¹⁾ μ m = micronmeter = 0,001 mm

Uit de analysesresultaten blijkt, dat het veen niet erg zuur is (pH-KCl \pm 5). Het totale veenpakket zal na menging rond 60 % organische stof bevatten en \pm 40 % minerale delen, d.w.z. leem (kleiner dan 50 μ m) en zand (groter dan 50 μ m). Van boven naar beneden neemt in het profiel het leemgehalte (percentage kleiner dan 50 μ m) toe.

Door een verwerking van dit veen, met name door het in depot te zetten en later te mengen met zand voor de toekomstige berm, zal een groot deel door oxydatie verdwijnen. Men zal uiteindelijk maar de helft of nog minder van de oorspronkelijke hoeveelheid veen overhouden.

Het veen is zeer goed te gebruiken om de toekomstige berm te verrijken met organische stof, maar een spontane groei van de in het veen aanwezige plantensoorten is niet te verwachten. Enerzijds omdat het veen in de berm te droog zal komen te liggen en anderzijds omdat de eventueel aanwezige zaden geen kiemkracht meer hebben. Er zal alleen een spontane "onkruiden"vegetatie optreden, zoals die op vrijwel elk braak liggend terrein voorkomt.

De dikte van het veenpakket in het tracé varieert van 50 tot 150 cm, zoals bij het uitgraven van het cunet al is gebleken.